

ת"פ 54749/08/16 - מדינת ישראל נגד אלכסיי גרייז

בית משפט השלום באילת

04 מאי 2017
ח' אייר תשע"ז

ת"פ 54749-08-16 מדינת ישראל נ' גרייז(עציר)

בפני כב' השופט גל שלמה טייב
המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשם: אלכסיי גרייז (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד עידן שחר

הנאשם וב"כ - עו"ד אביב סטרול - ס"צ

גזר דין

מבוא

1. מה דינו של מי שהתעלל בכלבים, במספר הזדמנויות וגרם להם לכוויות קשות בגופם ולכאבים עזים והכל בשל העובדה כי הטרידו את מנוחתו ופנייתו לרשויות לא הובילה לפתרון? כיצד על חברה מתוקנת לנהוג במי שחטא חטא מוסרי חמור כלפי אותם כלבים?

השתלשלות ההליכים

2. הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום ולאחר שנשמעו ראיות הורשע בביצוע עבירה של התעללות בבעל חיים, במספר הזדמנויות שונות, שהתרחשו באותו היום. הנאשם זוכה, מחמת הספק, מביצוע שורה נוספת של עבירות התעללות בבעלי חיים ומעבירה של הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו.

בהכרעת הדין קבעתי כי ביום 16.08.16 ב-4 הזדמנויות שונות, הנאשם שפך מחלון ביתו, הנמצא מעל בית המתלונן, בעל הכלבים, חומר שטיבו אינו ידוע, שגרם לכוויות קשות בכלבים שונים, לנשירת שיערם של הכלבים וקילוף העור עד לחשיפת בשרם, תוך שהם סובלים מכאבים עזים.

ראיות לעונש

3. מטעם המאשימה העידה הגב' דניאלה אורטנר, שאף העידה כעדת תביעה בתיק זה. הגברת אורטנר ביקשה להדגיש את הסבל של הכלבים מאז אותו אירוע. לדבריה הכלבים ששוהים בביתה פוחדים

עמוד 1

ומפוחדים. עוד ביקשה לדבר בשמם של הכלבים שנפגעו בצורה מאוד אכזרית ביותר בכוויות בדרגות שונות, וסובלים מעבר לפגיעה הפיזית גם מפגיעה נפשית ונזקקו ועדיין זקוקים לטיפול אינטנסיבי, כשהם יישארו עם צלקות לכל החיים. לדבריה, הכלבים זקוקים לטיפול יומי של משככי כאבים, רחיצה ומריחת משחות, כשכל הזמן הם צורחים, מנסים לברוח וסובלים מחרדות קשות. הגברת אורטנר ביקשה לפנות לנאשם שיחשוב על הכאב והסבל שהוא גרם לכלבים בלי כל סיבה וביקשה כי בית המשפט יביא את כאבם של הכלבים בחשבון בעת גזירת העונש. לדבריה, נאלצה להוציא כספים רבים לטיפול בכלבים בעלות מוערכת של 10,000 ₪.

המאשימה אף הגישה את ת/9 ו-ת/13 כראיות לעונש.

4. ב"כ הנאשם הגיש כראיות לעונש, מסמכים המעידים על שירותו הצבאי של הנאשם כחייל בודד, אשר שירת כלוחם וזכה לאותות הוקרה על השתתפותו במלחמת לבנון השנייה ועל שירותו המבצעי.

טיעוני הצדדים לעונש

5. בפתח טיעוניו עמד ב"כ המאשימה על העובדות בהן הורשע הנאשם ועל התוצאות שנגרמו לכלבים. לדבריו, בשל העובדה כי מדובר באירוע מתמשך במהלך אותה יממה יש לראות בו כאירוע אחד, אשר ישלל את ריבוי המקרים ועל כן עתר למתחם עונש הולם שנע בין 12 חודשי מאסר בפועל ועד 36 חודשי מאסר בפועל.

6. ב"כ המאשימה עמד על התכנון המוקדם שקדם למעשים בדרך של השגת החומר, רקיחתו ושפיכתו על אותם כלבים, תוך שהוא ממתין לשעת כושר ב-4 מופעים שונים וגורם לכלבים לפגיעות חמורות וחבלות של ממש בדמות צריבת הבשר וחשיפתו. עוד עמד ב"כ המאשימה על הנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם לכלבים עד כדי המתתם ואף לבני ביתו של המתלונן. לדבריו, הנזק הפוטנציאלי קיים גם ביחס לבני אדם, שכן התנהגותו של הנאשם חורגת כל כך מהנורמה ומלמדת על מסוכנות כי יפעל כך גם כלפי בני אדם, ככל שהתעורר סכסוך עימם. לדברי ב"כ המאשימה מעשיו של הנאשם נעשו בלא כל סיבה וגם אם אותם כלבים הפריעו לו, הרי שלקח את החוק לידיים תוך אכזריות והתאכזרות של ממש בכלבים.

7. ב"כ המאשימה הדגיש את עמדת המחוקק, המבקשת להחמיר עם מי שמתעלל בבעלי חיים ובכך נתן ביטוי לחובה החברה לדחות בתוקף את מעשיו של הנאשם על ידי הטלת עונשים חמורים כולל מאסר בפועל. לדבריו על בית המשפט לבטא זאת באופן הברור ביותר בצורת ענישה מוחשית ומרתיעה, שתבטא אף את עקרון הגמול על מעשיו של הנאשם, כשזעקות הכלבים, כפי שנשמעו במהלך ההוכחות חייבות להדהד ולהעביר מסר ברור כי חברה נאורה צריכה להגן לא רק על בני אדם, אלא אף על בעלי חיים חסרי ישע.

8. ב"כ המאשימה הפנה לשורה ארוכה של פסקי דין בהם הובהר חד משמעית כי מעשים, דוגמת אלה

שביצע הנאשם ראויים לכל גינוי והוקעה ואף לענישה מחמירה, שתבטא את הערכים הבסיסיים ביותר עליהם נשענת חברה בריאה. בשים לב לאמור, טען ב"כ המאשימה כי ככל

שבית המשפט יסבור כי יש מקום לראות כל אירוע בנפרד, מתחם הענישה הראוי לכל אירוע צריך להיות מאסר בין 4 ל- 18 חודשים מאסר בפועל, תוך השתת ענישה מצטברת על כל אירוע. על כל פנים טען ב"כ המאשימה כי הנאשם נמצא ברף הגבוה של המתחם, בשים לב להעדד לקיחת האחריות והמסוכנות הנצפית ממנו. לצד זאת עתר ב"כ המאשימה על הטלת מאסרים מותנים בגין העבירות בהן הורשע ואף בגין עבירות אלימות, קנס כספי ופיצויים הן למתלונן והן לאלו שדאגו לאחר מכן לטפל בבעלי החיים.

9. לבסוף שב והדגיש ב"כ המאשימה את הצורך באמירה חדה וברורה מצד בית המשפט שתהא בבחינת "קול מהדהד" ברחבי הארץ כולה כי די להעללות בבעלי חיים.

10. בפתח דבריו עתר ב"כ הנאשם להסתפק בתקופת המעצר בה שוהה כ- שבעה וחצי חודשים.

לדבריו מדובר בהתאם להלכת ג'אבר על אירוע אחד, שכן מדובר במספר מעשים בעלי קשר הדוק ועל כן יש לקבוע מתחם ענישה אחד. באשר לנסיבותיו של הנאשם טען כי זה נעדר עבר פלילי, רווק, אשר לראשונה בחייו מוצא עצמו עצור תקופה ארוכה כל כך מנותק מהחברה וכל זאת בשל רצונו לנהל את המשפט, שבוודאי אינו צריך לעמוד לו לחובה אלא לזכות.

עוד ביקש ב"כ הנאשם לעשות הבחנה ברורה בין מעשיו של הנאשם לבין כאלה המתעללים בבעלי חיים מתוך סאדיזם, תוך שהוא מדגיש כי אין חולק שהנאשם קודם למעשיו פעל בדרכים חוקיות, פנה למשטרה, ולעירייה, כשפעולתם, לטענת ב"כ הנאשם היתה לוקה בחסר, שכן היו צריכים להוציא את הכלבים מהבית ולהפסיק את המטרד. לדבריו ב"כ הנאשם אין בכך כדי להצדיק את לקיחת החוק לידים, אולם פעולותיו הקודמות מלמדות על התנהלותו הנורמטיבית קודם למעשיו. כמו כן ביקש ב"כ הנאשם לזקוף לזכות הנאשם את העובדה כי שירת שירות צבאי מלא כלוחם בגבעתי, ובהמשך בשירות מילואים ואף קיבל אותות הוקרה על כך.

11. באשר לרמת הענישה הנוהגת טען ב"כ הנאשם כי הענישה לה עותרת המאשימה חסרת פרופורציות, תוך שהוא מפנה לפסיקה, בהם במקרים חמורים מזה של הנאשם הוטלו עונשים חמורים הרבה פחות מאלה שטענה להם המאשימה וגם כשהוטלו מאסרים בפועל, הללו היו בגין מקרים חמורים בהרבה.

12. לפיכך עתר ב"כ הנאשם למתחם ענישה שנע בין מאסר מותנה ל 4 חודשי מאסר וכאמור ברישא של דבריו להסתפקות בתקופת המעצר אותה ריצה, שיש בה כדי תשלום חובו לחברה.

13. הנאשם כבעל זכות המילה האחרונה לא מימש זכות זו.

דין והכרעה

איסור התעללות בבעלי חיים

14. המחוקק עת חוקק את חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994 נתן ביטוי לאיסור, מקדמת דנא, לפגוע ולהתעלל בבעלי חיים. ניתן לומר כי חוק זה מהווה ביטוי לצו מוסרי פנימי הנמצא בפנימיותו של כל אדם בר דעת ובוודאי עומד בבסיסה של כל חברה מתוקנת. הדברים באו לידי ביטוי בדברי ההסבר להצעת החוק שם נאמר כי **"חברה נאורה נמדדת לא רק ביחסה לבני אדם אלא גם ביחסה לבעלי החיים"** (דברי ההסבר להצעת חוק צער בעלי חיים, התשנ"ב-1992, ה"ח תשנ"ב, 2127, בעמ' 298).

למרות ההבחנה הברורה שעורכת החברה, בין בני אדם לבעלי חיים, הבאה לידי ביטוי גם בענישה העומדת בצד ביצוע עבירות של התעללות ביחס לכל אחד מהם, נראה כי בהיבט מסוים הצורך בהגנה על בעלי חיים, שהינם חסרי ישע למול האפשרות להתעללות בהם על ידי בני אדם חסרי לב, הוא אף נדרש יותר מאשר ההגנה על בני אדם, המסוגלים באופן מסוים להתגונן ואף להתלונן מפני פגיעה בהם. לבעלי החיים אין את היכולת הזו ובלא התגייסות החברה, על כל מוסדותיה לסייע לאותם בעלי חיים, תחטא החברה חטא מוסרי חמור, כלפי מי שאף הם חלק מיצירת הבורא.

15. על העובדה כי פגיעה והתעללות בבעל חיים מהווה התעללות בחסר ישע, ומקשה את רגשותיו של האדם אף ביחס לבני אדם עמד כבוד השופט חשין ז"ל, ברע"א 1684/96 עמותת "תנו לחיות לחיות" נגד מפעלי נופש חמת גדר בע"מ ואחרים, פ"ד נא (3) 832, אליו הפנה ב"כ המאשימה וכך נאמר:

"28. מה טעם מצאו בתי-משפט ומחוקקים לקבוע הלכות ולחוקק חוקים להגנת בעלי-חיים? חשוב שנעמוד על התכלית, ולו משום שהתכלית היא אף שתקבע את גבולות ההלכה והחוק. מסתבר שהחוק וההלכה בנו עצמם על כמה וכמה יסודות, ועתה נעמוד על יסודות אלה אחד לאחד.

29. היסוד הראשון והעיקרי בונה עצמו על תחושתנו - תחושת-הלב - כי התעללות בבעל-חיים, התאכזרות אליו, עינויו, הינם מעשים בלתי מוסריים, בלתי הגונים ובלתי הוגנים. תחושת החמלה שאנו חשים כלפי בעל-חיים שמתעללים בו נובעת ממקום עמוק בלבנו, מרגש המוסר שבנו, רגש הנחרד נוכח פגיעה בחלש ובחסר-ההגנה. צוינו מלידה להגן על החלש, ובעלי-חיים הם חלשים. בעל-חיים ליד האדם הוא כילד, תמים וחסר-הגנה. התעללות בילד תזעזע אותנו וכן היא התעללות בחיה. החיה - כמוה כילד - הינה תמימה. אין היא מכירה ברוע ואין היא יודעת כיצד להתמודד עמו. החיה מתקשה להגן על עצמה מפני האדם, והמלחמה בין האדם לבין החיה היא מלחמה בין מי שאינם שווים. האדם מצווה אפוא להגן על החיה כחלק מן הציווי המוסרי להגן על החלש. מצוות צער בעלי-חיים באה, אפוא, להגן על בעלי-החיים באשר הם, יצורים שהאלוהים נתן בהם נשמה. כל מי שאלוהים בלבבם, יעשו ככל שיוכלו - איש-איש ממקומו - כדי שהאדם לא יענה בעלי-חיים, לא יתאכזר אליהם ולא יתעלל בהם. ומלבו של האדם נחצבה ההלכה ונחוקו החוקים להגנת בעלי-החיים.

וכן:

"...עם זאת ראוי לנו שנפנים את החסד והרחמים. וכאשר יושב לו הקהל במופע של מלחמת-פרים וזועק ומריע - בקול ניחר ובפנים סמוקות - "אולה" נוכח פר שסכינים תקועות בגבו ודמו מוקז ממנו קילוחים-קילוחים, נצפה כי בצאתו ממופע-הזוועה ינהג ברוחו של המופע ולבו יהיה גס באנשים סביבותיו. אדם הקהה לרגשות החיה רגשותיו יקהו גם כלפי חברו האדם. התעללות בחיה היא התעללות בחסר-הישע. המעשה טובל כולו בחוסר-הגינות, וחוסר-הגינות טבעו שהוא נספג בנפשו של האדם. אמרנו דברים שאמרנו, ועדיין לא דיברנו באותו איל ביש-גדא שהרחיק מביתו וקרניו נאחזו בסבך." [בעמודים 858, 861].

16. על חובה זו לדאוג ולהגן על בעלי חיים ובוודאי להימנע מפגיעה בהם שלא לצורך עמדה, כאמור כבר התורה והמינוח "צער בעלי חיים" לקוח מכתבי הקודש. התורה שבכתב ושבעל פה נתנה משקל ומשמעות יתרה להגנה זו על בעלי חיים, כפי שמובא בגמרא (**מסכת בבא מציעא, דף מ"ה עמוד א'**) על הייסורים שנענש עליהם רבי יהודה הנשיא על שלא ריחם על עגל שהובל לשחיטה, ויסוריו פסקו רק לאחר שעשה תשובה ותיקן את מעשיו כשריחם על גורי חולדה שנמצאו בביתו (וכן ראו בהרחבה דבריו של כבוד השופט חשין **בעניין חמת גדר** ולדבריו של חברי, כבוד השופט ר' סולקין בת"פ (שלום באר שבע) 9729-06-14 **מדינת ישראל נ' יהודה סלפוצ'ניק** (31.03.15)(להלן - **עניין סלפוצ'ניק**)).

17. **הרב אברהם יצחק הכהן קוק (הראי"ה)**, הרב הראשי הראשון לארץ ישראל, התייחס בהרחבה לסוגיית היחס לבעלי חיים. בספרו "**חזון הצמחונות והשלום**" (כתבים שלוקטו על ידי תלמידו הרב הנזיר). הרב קוק מסביר, כי ההיתר לאכול בשר ניתן רק בשל ירידת הדורות, ובעצם מדובר בהיתר "בדיעבד", אשר עם עליית המוסר בקרב המין האנושי, יחזור האיסור המקורי על כנו ושוב יאסר על אכילת בשר. הרב קוק, הבהיר כי עמדה זו מתחייבת, שכן לא יעלה על הדעת כי בורא עולם יתיר אכילת בשר כחוק עולם על ידי שפיכת דמם של החיות ובלשונו:

"אי אפשר כלל לצייר, שאדון כל המעשים, המרחם על בריותיו, ברוך הוא, ישים חק נצחי כזה בבריאתו הטובה מאד, שאי אפשר יהיה למין האנושי להתקיים כי אם בעברו את רגש מוסרו על ידי שפך דם, יהיה גם דם בעלי חיים."

לצד זאת מבהיר הרב קוק כי המעמד המוסרי הקיים של המין האנושי אינו מאפשר זאת לעת עתה והעדר הדרגה שכזו במעמד המוסרי של החברה עלול להביא למכשלה גדולה בה, תאוות הבשר לא תבחין בין בשר אדם לבשר בהמה:

"אין ספק בדבר, שאלו היה איסור הריגת בעלי חיים מפורסם פרסום דתי ומוסרי, מצד הרגש הטהור של הצדק האלהי, הראוי להתפשט על כל היצורים... לעת עתה, שאין המצב המוסרי מתוקן כלל, ורוח הטומאה טרם עבר מן הארץ, אין ספק שהיה הדבר גורם תקלות רבות. התאוה הבהמית לאכול בשר, כשהיתה מתגברת, לא היתה אז מבחנת בין בשר אדם

לבהמה".

לפיכך, מסביר הרב קוק כי השינוי המיוחל וחזרת האיסור המקורי, על אכילת בשר, על כנו תלויים בהתפתחות המוסרית של המין האנושי, כאשר קודם לכן נדרשים לפתור את בעיות האיבה שבין בני האדם ורק לאחר מכן תעלה החברה למדרגה מוסרית נעלה יותר, של הימנעות מאכילת הבשר ואף יותר מכך ל"התפרצות" רגש היושר האנושי למתן יחס הוגן וראוי לבעלי החיים:

"יש ענף עיקרי אחד של התקדמות האנושיות היותר גבוה, שהוא עומד כעת, לפי מצב הקולטורא הנוכחית, רק במצב חלום נעים של איזה אידיאליסטים יותר קיצוניים והיא שאיפה מוסרית טבעית, לרגש היושר האנושי, שימת עין למשפטם של בעלי חיים, במלוא המובן" ("אפיקים בנגב" חזון הצמחונות והשלום, כג, פרק ו, עמ' ז).

האם מדובר ב"אירוע" אחד או מספר "אירועים"

18. הצדדים טענו כי על אף שמדובר במספר מעשים בהם הורשע הנאשם, מדובר באירוע אחד שבעניינו יש לקבוע מתחם ענישה אחד. לצד זאת טען ב"כ המאשימה כי ככל שבית המשפט יקבע כי מדובר ב"אירועים" שונים הרי שיש לקבוע מתחם ענישה ביחס לכל אחד מהם, כשהענישה בסופו של דבר צריכה להיות מצטברת.

19. אודה כי התלבטתי בעניין זה האם מדובר ב"אירוע" אחד או מספר "אירועים" כמספר המעשים אותם ביצע הנאשם. מחד, מדובר במספר כלבים שנפגעו ובהתאם לרציונל עליו עמדתי לעיל, היה מקום לקבוע "אירוע" נפרד לכל אחד מן המעשים וזאת על מנת להדגיש את חומרת הפגיעה בכל אחד מן הכלבים. מנגד, נראה כי על פי מבחן הקשר ההדוק שנקבע **בפרשת ג'אבר**, נראה כי מדובר ב"אירוע אחד".

בית המשפט העליון בעניין **דלאל** (ע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף דלאל** (03.09.15)), חזר על מבחן "הקשר ההדוק" שנקבע **בפרשת ג'אבר** ועמד על מבחני עזר שונים, שאינם בבחינת רשימה סגורה, לקביעה האם מעשים אותם ביצע הנאשם מהווים "אירוע" אחד או מספר "אירועים". כך קבע כבוד השופט נ' סולברג:

"כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי

להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו".

בהתאם למבחני העזר שנקבעו בפרשת דלאל נראה כי הכף נוטה לכך כי מדובר ב"אירוע" אחד. הנאשם ביצע את המעשים מתוך תכנון מדוקדק, כשכל מעשיו תכופים מבחינת הזמן ומבוצעים באותה שיטה ומאותו מקום (חלון ביתו). מעשיו של הנאשם אף כוונו לאותה קבוצת כלבים ספציפית, שבבעלות המתלונן, אשר הטרידה את מנוחתו. בכל אלה, ועל אף החומרה שיש בפגיעה בכל אחד מן הכלבים, יש כדי להגיע למסקנה אליה כיוונו הצדדים כי מדובר ב"אירוע" אחד.

לצד זאת, גם בהינתן קביעתי כי מדובר ב"אירוע אחד", הרי שעל בית המשפט להתחשב במספר המעשים וחומרתם, בעת קביעת המתחם שנדרש לשקף זאת (ע"פ 1082/14 ג'סאר נ' מדינת ישראל (23.07.15)).

מתחם הענישה ההולם

הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם:

20. **הערכים החברתיים** שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירות ההתעלות בבעלי החיים הינם, שמירה על בעלי החיים באשר הם, והגנה על החלש וחסר הישע, תוך הוקעת מעשי התאכזרות והתעללות, הנוגדים באופן ברור את הצו המוסרי הבסיסי של בני האדם והמשחיתים את נפשו. כפי שהרחבתי לעיל, התנהגות בלתי מוסרית שכזו יש בה כדי להשליך אף על התנהגות אותו אדם גם כלפי בני אדם ועל כן יש להוקיעה לא רק משום הפגיעה בבעלי החיים.

באשר למידת הפגיעה בערכים המוגנים אני סבור כי מדובר בפגיעה משמעותית, ברף גבוה וזאת בהינתן העובדה כי מעשיו של הנאשם היו מתוכננים ובוצעו מתוך שיקול דעת מוקדם. אף העובדה כי אין מדובר במעשה בודד יש בה כדי ללמד על שיקול הדעת שהופעל על ידי הנאשם, קודם לביצוע מעשיו וזאת מעבר לחומרה שיש לייחס לכך כי פגע במספר כלבים. היבט נוסף של חומרה יש לייחס לנאשם לנוכח התוצאות הקשות שגרם לכלבים, אשר נותרו עם פגיעות פיזיות קשות בדמות כוויות עמוקות, שהותירו צלקות בגופם של הכלבים בחלקי גוף שונים וטראומה שמתבטאת בחרדות ופחדים, כעולה מעדותה של הגברת אורטנר.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

21. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, מצאתי להביא בכלל חשבון, את הנסיבות הבאות:

א. **תכנון מוקדם**; בשים לב לעולה מהכרעת הדין ברור כי הנאשם פעל מתוך תכנון מוקדם, כשהוא מבצע את המעשים, תוך המתנה ל"שעת כושר" מבחינתו ומתוך ניסיון להסתיר את מעשיו, כשהוא פועל במהירות, משליך את החומר הנוזלי ומיד נעלם לתוך ביתו. למעשים בפועל, קדם תכנון מדוקדק, שכן הנאשם הצטייד באותו חומר נוזלי, שגרם לכוויות מבעוד מועד.

ב. **חלקו של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה**; חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא מרכזי ובלעדי בביצוע המעשים אותם ביצע. הנאשם לקח את החוק לידיו, לאחר שלא קיבל מענה משביע רצון מבחינתו ופעל לפגוע בכלבים, מבלי שעירב בכך אנשים נוספים.

ג. **הנזק שנגרם ועלול היה להיגרם**; צווחות האימה של הכלבים, כפי שעלו מהסרטון (9/ת) והתמונות המתעדות את החבלות שנגרמו לכלבים, כתוצאה ממעשיו של הנאשם (13/ת), מדברות בעד עצמן. מדובר בצווחות ובתמונות אשר גורמות לזעזוע עמוק בנפש כל אדם בר דעת ועל כל פנים הותירו בליבי תמונה קשה ומזעזעת, שללא כל ספק הותירו "צלקות" לא רק על הכלבים אלא אף בי. "צלקות" שכאלה בוודאי נותרו בליבו של המתלונן, אשר כפי שהבהרתי בהכרעת הדין, אוהב את אותם כלבים אהבה אמיתית. יתרה מכך, ומעבר לתוצאות הקשות, הרי כפי שציין ב"כ המאשימה, התוצאות יכלו להיות חמורות הרבה יותר ולפגוע אף באיברים חיוניים אחרים של אותם כלבים, ככל שלדוגמא היה פוגע החומר בעיניהם של אותם כלבים. תוצאה אפשרית נוספת יכלה להיות פגיעה במתלונן ובנו המתגוררים בדירה ושוהים בחצר לא פעם, אם כי, בשים לב להתנהגותו "המחתרתית" של הנאשם, נראה כי היה נמנע מביצוע הפעולה אם היה מזהה נוכחות שלהם במקום.

ד. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; הנאשם ביצע את העבירות על רקע הרעש וההטרדה מצד הכלבים אותה חש, בכל התקופה שקדמה למעשיו. הנאשם פעל להפסקת אותו מטרד, מבחינתו, בדרך חוקית, כשפנה לרשויות על מנת שיפעלו למול אותם כלבים. המענה אותו קיבל, ואולי, יש לומר העדר המענה מצד הרשויות, ככל הנראה, לא סיפק אותו והוא פעל בדרך שתוארה בהכרעת הדין, תוך לקיחת החוק לידיים ותוך פגיעה קשה בכלבים.

ה. **האכזריות, האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה**; מעשיו של הנאשם כפי שתוארו לעיל בהרחבה ובעיקר התוצאות הקשות שגרם לכלבים, חסרי הישע, מלמדים על אכזריות והתעללות קשה כלפי אותם כלבים. שפיכת הנוזלים, פעם אחר פעם, על אף הצווחות הנוראיות של הכלבים, מלמדים על אכזריות, המבטאת "אטימות לב" מצד הנאשם.

מדיניות הענישה הנוהגת - בעבירה של התעללות בבעל חיים:

22. הפסיקה אותה הציגו הצדדים, כל אחד כתמיכה לטיעונו, סוקרת כמעט את כל הפסיקה שניתנה בשנים האחרונות בעבירות של פגיעה בבעלי חיים והתעללות בהם. על כך ראויים הם לשבח.

מהפסיקה עולה כי הענישה כוללת בתוך המתחם אף ענישה של מאסר בפועל, במקרים המתאימים והיא משתנה בהתאם למספר המקרים, סוג ההתעללות ובעיקר התוצאות שנגרמו לבעלי החיים, וזאת לצד שאלת לקיחת האחריות והטיפול אותו עבר הנאשם, אם בכלל.

יוער בעניין זה כי מהפסיקה עולה הבחנה די ברורה, ביחס לעונש המוטל, בין מקרים בהם מעשי ההתעללות גרמו למותו של בעל החיים לבין מקרים חמורים, אם כי פחות, בו בעלי החיים נותרו עם חבלות בדרגות שונות, כפי שבענינו. אף העבירות שיוחסו לאותם נאשמים לעיתים היו שונות וכללו אף את העבירה של הריגת בעל חיים. לטעמי, על אף השוני בין העבירות, הפסיקה שהוגשה, גם אם לא בעבירה המדויקת בה הורשע הנאשם, יש בה כדי ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת ביחס להתעללות בבעלי חיים בכלל.

23. בשים לב לאמור, אעשה שימוש בסקירה המפורטת שהובאה על ידי חברי, כבוד השופט סולקין **בעניין סלפוצ'ניק**, תוך הוספת פסיקה רלוונטית, שלחלקה הפנו ב"כ הצדדים.

א. רע"פ 4987/15 **יהודה אריה סלפוצ'ניק נ' מדינת ישראל** (19.7.2015) - בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של המבקש שנדון לעונש מאסר בן 4 חודשים בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס, זאת לאחר שבית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה. הנאשם הורשע בכתב אישום מתוקן בהתעללות בבעל חיים, לאחר שהתעלל בגור חתולים, בכך שהרימו, השליכו לרצפה ודרך על ראשו מספר פעמים עד שגרם למותו. בית המשפט המחוזי, קבע כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות העניין נע בין מאסר בן מספר חודשים ועד ל-18 חודשי מאסר, תוך שהוא דוחה את המתחם שנקבע על ידי הערכאה הדיונית ובהתאם לכך אף מחמיר את העונש שהוטל באותה ערכאה.

ב. רע"פ 2202/05 **שאמי נ' מדינת ישראל** (23.03.05) אושר עונש מאסר בפועל בן 8 חודשים על מי שהורשע בגרימת מותו של כלב באמצעות יריה, אולם זאת לצד עבירות של ירי באזור מגורים ובידוי ראיות.

ג. ע"פ (מחוזי - ים) 22674-02-16 **רפאל שלום מזרחי נ' מדינת ישראל** (23.05.16), נדחה ערעורו של המערער על הכרעת הדין וגזר הדין. הנאשם הורשע, בערכאה הדיונית בגרימת מותו של חמור(אתון), בעבירות של היזק לבעל חיים והתעללות בבעל חיים. הנאשם יחד עם אחר קשרו את האתון לעץ, כיסו את עיניה ושספו את צווארה בסכין, אותר רכשו. **הנאשם נדון לחודש וחצי מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס, זאת לאחר שבית משפט קמא קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר בפועל.**

ד. ע"פ (מחוזי - חיפה) 49133-10-14 **מדינת ישראל נ' סלימאן נסאר** (08.01.15), התקבל ערעור המדינה ביחס לעונש שהוטל על המשיב בגין עבירה של התעללות בבעל חיים. המשיב,

הודה בכתב אישום מתוקן בכך שקשר חבל לרגלו של כלב עזוב, חיבר אותו לרכבו וגרר אותו למזבלה בפאתי הכפר בו התגורר, מרחק מאות מטרים. כתוצאה מכך נחבל הכלב קשות, עד כי וטרינר נאלץ לבצע בו המתת חסד. הנאשם נדון לעונש של מאסר מותנה, של"צ, קנס וצו מבחן. בית המשפט המחוזי קבע כי העונש שהוטל על הנאשם קל, בשים לב לחומרת המעשים ואולם מאחר והמשיב ריצה את עונש השל"צ לא ניתן היה להטיל עליו עונש מאסר בפועל ועל כן הוחמר העונש ברכיב הפיצוי בלבד. (יוער כי פסק הדין שהוגש על ידי הצדדים היה של הערכאה הדיונית).

ה. ע"פ (מחוזי - באר שבע) 24205-01-16 **רפאל לוי נ' מדינת ישראל** (21.04.16), התקבל ערעור המערער שהורשע בערכאה הדיונית בעבירות של היזק לבעל חיים והתעללות בבעל חיים, בכך שהגיע בהיותו בגילופין לדירת אחותו, נטל את גורת הכלב של אחותו, הטיח אותה בקיר וגרם למותה. בהמשך היכה בכלבה של האחות. בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה נע בין מאסר בן 10 חודשים ועד 18 חודשים והטיל עונש מאסר בן 10 חודשים, כשהוא מפעיל מאסר מותנה בן 7 חודשים, כך ש-5 חודשים יהיו במצטבר. בית המשפט המחוזי קבע כי עונש המאסר המותנה אינו חל ובשים לב לחומרת המעשים, המשקפים אכזרית ומעוררים סלידה, הוטל על הנאשם עונש של מאסר בן 5 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

ו. עפ"ג (מחוזי - באר שבע) 13290-02-10 **מדינת ישראל נ' קגן** (15.10.10) הוחמר עונשה של נאשמת אשר השליכה כלבה בוגרת וגור כלבים מחלון ביתה בקומה הרביעית, וכתוצאה מכך גרמה לכלבים לחבלות קשות, לעונש מאסר בפועל בן 3 חודשים.

ז. ע"פ (מחוזי - חיפה) 2627/07 **אדרי נ' מדינת ישראל (וערעור שכנגד)** (03.01.08) הוחמר עונשו של המערער, אשר זרק מחלון ביתו שני גורי חתולים כשהם בתוך שקית ניילון, כשאחד מהם מצא את מותו עקב כך, לעונש מאסר בן 3 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות. באותו מקרה נדון הנאשם גם לעיצום כספי בסך ₪3,500;

ח. ע"פ (מחוזי - נצרת) 1406/05 **מדינת ישראל נ' עופרי פלג** (31.01.06) החמיר בית המשפט המחוזי עונשו של נאשם שירה בכלבה, גרר אותה לפח האשפה וירה בה שוב, תוך גרימת מותה, הרשיעו והטיל עליו עונש מאסר על תנאי, של"צ בהיקף 600 שעות ועיצום כספי.

ט. ת"פ 28737-08-15 (שלום - נתניה) **מדינת ישראל נ' דוד שמואל** (22.12.15), הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של הסגת גבול כדי לעבור עבירה והתעללות בבעל חיים, בכך שדקר את כלב שכנו בצווארו וגרם לו לפציעות וחבלות עמוקות, תוך שהוא מסיג גבול לתוך המבנה, השייך לשכן, בו נמצא הכלב. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה כולל ביחס לכל העבירות שנע בין מספר חודשי מאסר ועד 18 חודשים והטיל על הנאשם 7 חודשי מאסר, תוך

הפעלת שני מאסרים מותנים בני 4 ו-6 חודשים חלקם באופן חופף, מאסר על תנאי, קנס והתחייבות. ערעור שהוגש על הנאשם נדחה לאור המלצת בית המשפט המחוזי.

י. ת"פ 102-04-16 (שלום י-ם) **מדינת ישראל נ' אחמד סלמאן** (29.06.16), הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של התעללות בבעל חיים, בכך שבלא כל סיבה משך בחוזקה ברצועה בה היתה קשורה כלבת "פקינז" קטנת מימדים, הניף את הכלבה באוויר וסובב אותה 3 פעמים, הטיחה ברצפה בעוצמה, דרך על ראשה ובעט בגופה 4 פעמים נוספות, תוך שהוא חונק אותה ומכה בראשה. **בית המשפט קבע מתחם ענישה שנע בן מספר חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר, לצד מאסר מותנה. על הנאשם הוטלו 7 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס** וזאת בין היתר לאור העדר המלצה של שירות המבחן.

יא. ת"פ (שלום -אשקלון) 759/09 **מדינת ישראל נ' זר** (24.10.10), נדון מי שדקר כלב השייך לבת משפחתו במטרה להפחידה לעונש מאסר בן 3 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים.

יב. ת"פ (שלום -חיפה) 1249/07 **מדינת ישראל נ' ארמה** (11.06.08), נדון נאשם אשר הכה עם פנס בפניו של כלב משוטט והרגו לעונש מאסר בן 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך ₪ 5,000

יג. ת"פ (שלום -כפר סבא) 2716/04 **מדינת ישראל נ' חאלד** (06.09.06), נדון אדם אשר קשר כלב למשאית בה נהג, נסע במהירות של כמאה עשרים קמ"ש כשהכלב נגרר אחריה והרג אותו, למאסר בפועל בן 7 חודשים, מאסר מותנה וקנס בסך ₪ 8,000.

24. המאשימה אף הגישה את פסק הדין בעניין אולג שצרבקוב (ת"פ 8387-05-09 **מדינת ישראל נ' אולג שצרבקוב** (19.07.09)), בו הוטלו על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל ואולם לא מצאתי להביאו בחשבון, שכן הנאשם באותו תיק, מעבר להרשעתו בעבירה של התעללות בבעל חיים, הורשע אף בעבירות של הריגת חיה ואיומים.

קביעת מתחם הענישה

25. **בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירות ולאור מדיניות הענישה הנוהגת, אני סבור כי מתחם הענישה נע בין מאסר קצר בדרך של עבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר, מאסר מותנה ורכיבים כספיים נוספים. אדגיש כי המתחם מביא בחשבון את מספר העבירות שבוצעו, תדירותן והזיקה שביניהן.**

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

26. בעת קביעת עונשו של הנאשם, בתוך מתחם העונש שנקבע, יש להביא בחשבון נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ואשר בכוחן להשפיע על "מיקומו" של הנאשם בתוך המתחם. בעניין זה מצאתי לנכון להביא בחשבון את הנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו** - זהו מעצרו הראשון בחייו של הנאשם. אין ספק כי הטלת עונש מאסר תפגע בו ואף שהותו במעצר מאז האירוע, במשך למעלה מ- 8 חודשים, פגעה בו, בשים לב לכך כי זכויותיו כעצור אינן כשל אסיר.

ב. **נטילת אחריות של הנאשם** - הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ואף לא הביע חרטה על אותם מעשים. אמנם הנאשם מימש את זכותו לנהל את ההליך, אך העדר לקיחת אחריות ואפילו לא הבעת סלידה מאותם מעשים, כמצופה מכל בן אנוש, בוודאי שאינם יכולים לשמש לו כשיקול לקולא.

ג. **שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות האכיפה** - הנאשם, כאמור, בחר לנהל את משפטו וזו זכותו. יתרה מכך, הוא אף זוכה מחלק מהעבירות שיוחסו לו, כך שניהול ההליך מבחינתו, בוודאי לא היה לשווא.

ד. **התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה** - נסיבות חייו של הנאשם הובאו בקצרה על ידי בא כוחו ואין בהם כדי ללמד על אירועים יוצאי דופן, שאפשר שהובילו אותו לביצוע המעשים. יתרה מכך, נראה כי הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי עד לביצוע המעשים ואף שירת שירות צבאי מלא בסדיר, כחייל קרבי ועתה במילואים. הנאשם אף קיבל את אות השירות המבצעי ואות נוסף בגין השתתפותו במלחמת לבנון השנייה וזכה להערכה רבה מצד מפקדיו.

ה. **עברו הפלילי של הנאשם** - הנאשם נעדר עבר פלילי וזו לו הסתבכות ראשונה עם החוק. מדובר במי שניהל אורח חיים נורמטיבי עד כה ובוודאי שיש להביא שיקול זה בעת גזירת עונשו.

27. בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין ועל אף שציינתי את הסיבות שהובילו את הנאשם לביצוע העבירה, אני סבור כי יש להביא בחשבון במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם את העובדה כי הנאשם לא ביצע את מעשיו מתוך סאדיזם, אלא על רקע בחירה כושלת בטיפול במטרד ממנו סבל. אין בכך, כמובן להצדיק ולו במעט את מעשיו החמורים של הנאשם, אולם, לטעמי, ישנו הבדל בין מי שפועל מתוך רצון להכאיב ולפגוע ומפיק מכך הנאה חולנית, לבין התנהגותו החמורה של הנאשם, שלא נבעה ממניעים שכאלה.

28. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד והרבים**, בהתאם לסעיפים 40 ו-40א לחוק העונשין, בגדרו של המתחם וזאת נוכח הקלות הבלתי נסבלת בהן מבוצעות עבירות דוגמת אלה שבוצעו, הנאשם, למול הנזק שנגרם לבעלי החיים ומתוך הנחה כי קיים סיכוי של ממש כי בענישה מרתיעה יהיה כדי למנוע הישנות מעשים דומים מצד הנאשם ואחרים שכמותו.

29. בטרם סיום, אבקש לחזור ולהדגיש כי מעשיו של הנאשם, כפי שפורטו בהכרעת הדין, ראויים לכל גינוי

והוקעה. אין די באמירה ובהוקעה בדברים בלבד ויש לעשות כן אף במעשים בדמות ענישה מחמירה, שאף חורגת מהענישה אשר היתה נהוגה עד כה. יפים לעניין זה דבריו של כבוד השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 8122/12 פחמאוי נ' מדינת ישראל (27.1.2013):

"יש מקום להחמיר בענישה הנוגעת לפגיעה בבעלי חיים, הן חיות הבר הן חיות הבית. התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים. נדמה כי דווקא בעידן הנוכחי, עידן השפע הטכנולוגי, חשופים בעלי החיים לאלימות חריפה מבעבר. חדשות לבקרים אנו שומעים על ניסויים מעוררי פלצות הנעשים בחיות תמימות לצרכים מסחריים, על תנאי גידול ואחזקה אכזריים של בעלי חיים בתעשיית המזון, ועל צמצום מרחב המחיה הטבעי של בעלי חיים מוגנים המנסים לשרוד בטבע. ברי, כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מפגיעה בחי ובצומח, בין אם לשם הצלת חיים אדם ובין אם לצורך פיתוח אנושי. יחד עם זאת, חובה עלינו להקפיד הקפדה יתרה לצמצם את הכאב הנגרם על ידינו, בייחוד כאשר מדובר במי שאת זעקותיו אנו מתקשים לשמוע, ושאינו יכול לעמוד על זכויות. מהלך זה, להגנת האנושיות שבנו על ידי צמצום פגיעתנו בבעלי החיים הסובבים אותנו, צריך להשפיע על כלל תחומי המשפט, ובתוכו אף על המשפט הפלילי".

31. לצד זאת ועל אף שבית המשפט אינו כבול לרף הענישה הנהוג, יש להיעשות כן בהדרגתיות ובזהירות הראויה, המביאה בחשבון אף את אותו רף ענישה (ראו בעניין זה פסקה 32 לפסק דינו של כבוד השופט ס' ג'ובראן בע"פ 2842/10 נוי קלדרון נ' מדינת ישראל (23.01.12))

סיכום של דבר

32. לאחר שעיינתי שנית בהכרעת הדין ובממצאים שנקבעו, שמעתי את טיעוני הצדדים ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ותוצאותיה החמורות ומנגד את נסיבותיו של הנאשם עצמו אני סבור כי עניינו של הנאשם נמצא ברף הבינוני של המתחם ואף מעבר לכך. הקולות והצווחות של הכלבים, לצד התמונות שהוגשו אינן יכולות להימחק וצרוכות בזיכרוני ויש לתת להם ביטוי בעונש מוחשי בדמות מאסר בפועל לצד ענישה מרתיעה ורכיבים כספיים משמעותיים.

לפיכך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 11 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו 18.08.16.

ב. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור על כל עבירה של אלימות מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור על כל עבירה בה הורשע ו/או עבירה של אלימות מסוג עוון .

ד. קנס בסך ₪ 4,000 או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם הקנס בעשרים שיעורים שווים ורצופים. התשלום הראשון בתוך 30 ימים לאחר שחרור הנאשם מהמאסר ויתרת התשלומים בכל 30 ימים שלאחר מכן. הקנס יועבר לקרן לרווחת בעלי החיים.

ה. הנאשם ישלם פיצוי בסך של ₪ 2,000 לעדת התביעה הגברת אורטנר (ע.ת. 3), בגין הוצאות הטיפול בכלבים. הפיצוי ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 30 יום מיום שחרורו של הנאשם ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר מכן. התשלום יבוצע לקופת בית המשפט, וממנה יועבר לעדה על פי טופס פרטי ניזוק אותו תעביר המאשימה בתוך 7 ימים.

ו. הנאשם ישלם פיצוי בסך של ₪ 2,000 לעד התביעה יורם לוי (ע.ת. 2), בגין הוצאות הטיפול בכלבים. הפיצוי ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 30 יום מיום שחרורו של הנאשם ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר מכן. התשלום יבוצע לקופת בית המשפט, וממנה יועבר לעדה על פי טופס פרטי ניזוק אותו תעביר המאשימה בתוך 7 ימים.

ניתן צו כללי למוצגים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה והודעה היום ח' אייר תשע"ז, 04/05/2017 במעמד הנוכחים.

גל שלמה טייב , שופט

הוקלד על ידי ענבר סבן